

Un număr vechi 1 leu

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR : D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR : I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Strălănitătea : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCURESCI6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6
Vis-à-vis de Palatul Justiției

S U M A R

Ca instanțe de casare, în penal, tribunalele citează părțile și judecă cu opozițiune? de d. S. Scriban.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ:

Inalta curte de casație și justiție s. I : *H. D. Rosenblüth cu Ministerul de finanțe.*

Curtea de apel din Craiova, s. II : *Soc. creditului urban București cu Ministerul de finanțe, Zoe Bozianu și alții.*

Tribunalul județului Vlașca : *Dincă Rădulescu, contravenții la regulamentul poliției portarilor.*

Tribunalul județului Gorj : *I. Bălănescu cu Iuliu Moisil.*

Convocarea Societății juridice din București.

Ca instanțe de casare, în penal, tribunalele citează părțile și judecă cu opozițiune?

Actuala lege a jud. de pace, prin art. 98, prevede că o carte de judecată penală pronunțată de jud. de pace, în ultimă instanță, poate fi atacată cu recurs, la tribunalul respectiv, fără a spune nimic dacă tribunalele să citeze părțile și dacă sentințele date, cu această ocaziune, sunt susceptibile de opozițiune.

În adevăr, art. 74, care reglementează termenul opozițiunii, se referă la cărțile de judecată, adică se aplică numai în ce privește judecătoriiile de ocoale, ceea ce rezultă nu numai din locul ce-l ocupă acest articol, pus sub rubrica : «Competența corecțională a judecătoriiilor de ocol», dar și din împrejurarea că vorbește de opozițiunea deschisă contra *cărților de judecată*, termen special pentru denumirea hotărârilor judecătorilor comunali (art. 31) și de ocoale (art. 91 l. jud. p. și art. 42 l. org. jud.), căci acelea ale tribunalelor se numesc sentințe (v. cap. VII, Despre *Sentințe*, Pr. civ. și art. 138 l. org. jud.), precum ale Curților poartă numele de decisiuni.

În l. jud. comunale și de ocoale din 1879, găsim o dispozițiune identică la art. 82, cu aceea din actuala lege, la art. 98, dar, nici acolo, nu se spune nimic în privința citării părților, cum

nici în art. 50 al legii din 1894. Ast-fel fiind, în ce privește sentințele date de tribunale, nici sub imperiul Procedurii civile din 1865, cum nici sub acel al legilor pentru jud. de pace din 1879, 1894 și 1896 nu găsim nici o dispozițiune care să reglementeze modul judecării recursurilor, ast-fel că, în lipsa unui text special, trebuie să recurgem la dreptul comun.

În această privință, însă, jurisprudența, sprijinindu-se pe art. 417 și 429 Pr. pen., a decis că, în recurs, părțile nu se citează, așa că recursurile se pot judeca și în lipsa părților cari sunt presupuse a fi, tot-d'a-una, față, ast-fel că, din această premisă, ca un corolar, s'a dedus că, în recursurile penale, nu este opozițiune. (Cas. No. 243/76, 154 și 247/87, 484/89, 639, 643 și 907/900).

Așa fiind, partea singură trebuie să ia cunoștință de termen și, odată cu cererea de recurs, să alătore motivele de casare sau să le desvolte oral, în cas când se presintă. Opozițiunea, dar, va trebui respinsă, ca inadmisibilă, căci, altminterea, s'ar viola art. 428 și 429 Pr. pen., care spune categoric că cererea de casațiune fiind respinsă, partea care o va fi format nu va mai putea s'o reînnoiască, *sub nici un pretext și în nici un mod.*

Aceasta e soluțiunea ce decurge din rigoarea principiilor, și să nu ne pară curios că, în o materie de drept public intern, părțile nu se citează, când însăși legea electorală (art. 44, 45 și 46) prevede că părțile sunt datoare să ia singure cunoștință de termenul judecătoarei, de unde și jurisprudența (cas. electoral 9/84) a dedus că art. 149 Pr. civ. nu se aplică în materie electorală, unde tribunalele, chiar în lipsa reclamantului, sunt datoare să cerceteze cauza și să reformeze decisiunea consiliului comunal, când o găsesc greșită, sau să respingă apelul, dacă e nefundat, și aceasta *fără opozițiune.*

O atare dispozițiune nu e de loc nedreaptă, dacă ținem seamă că, în principiu, recursul, în

penal, e suspensiv de executare, contrar de ceea ce se întâmplă în dreptul comun, exceptând numai judecătorii de ocoale, unde, de asemenea, recursul e suspensiv de executare (art. 98). De-altmintearea, recursul fiind o cale excepțională, părțile interesate trebuie să pue diligența necesară, mai ales că, în fapt, recursul e considerat ca o a doua cale ordinară de reformare a unei hotărâri, ceea ce explică și marele număr de recursuri făcute pentru a fi făcute sau pentru a întârzia executarea.

Tribunalele, prin urmare, în recursurile penale, nu trebuie să citeze părțile cari sunt presupuse a fi, tot-d'a-una, prezente, așa că sentințele vor fi fără opozițiune.

Se înțelege că această soluțiune nu mai e aplicabilă în cas de casare, când tribunalele sunt obligate să reție afacerea și să evoce fondul, judecând în primă și ultimă instanță, după regulile de competență proprii ale tribunalelor.

Tot aici, cred că e util să adaug că, după casare, nu mai ved necesitatea ca tribunalele să continue a judeca tot în marele complect, cu trei judecători. Dispozițiunea art. 98, în fine, este excepțională, dreptul comun fiind pentru doi judecători (art. 117 Pr. civ. și 20 l. org. jud.), așa că ea trebuie interpretată restrictiv. Motivul care a îndemnat pe legiuitor să fixeze judecarea cu trei judecători fiind dorința sa de a da mai multă solemnitate ședinței și garanție judecăței, și acest motiv încetând, după casare, trebuie să decidem că tribunalele vor putea judeca numai cu doi judecători, soluțiune admisă și de art. 117, în fine, Pr. civ., în ce privește judecarea divergențelor. În primul cas, recursul; în al doilea, divergența, au motivat necesitatea complectului de trei judecători; or, cessante causa, cessat effectus.

De-altmintearea, această soluțiune mai rezultă și din aliniatul final al art. 98 l. jud. pace, unde se spune că, după casare, tribunalele evocând fondul, vor judeca după regulile lor proprii de competență.

Dacă, însă, supleantul va continua să rămăe și după casare, el nu va avea de cât vot *consultativ*, nu deliberativ (art. 20, al. 2, l. org. jud.).

De asemenea, în recurs, judecătorii tribunalelor nu pot rămăne în divergență, ceea ce nu e de cât aplicațiunea dreptului comun asupra acestui punct (art. 61 l. C. cas.).

Aceste puține cuvinte am crezut că e necesar să le spun despre cestiunile mai sus tratate, pentru că soluțiunile la cari am ajuns nu sunt uniform admise de tribunale, cari se lasă a fi conduse de inspirația momentului, în loc de a căuta să facă aplicațiunea riguroasă a adevăratelor principii de drept.

S. Scriban

Judecător la trib. Neamțu.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția I

Audiența de la 11 Septembrie 1901

Președenția D-lui R. N. OPREANU, Consilier

H. D. Rosenblüth cu Ministerul de Finance

Contribuții directe. — Decisiile comisiei de apel. — Recurs. — Casare. — Trimitere din nou la comisia de apel. — Noua decizie a comisiei conformă cu decizia de casare. — Dacă se mai poate ataca cu recurs — Ne conformă cu decizia de casare. — Dacă se poate face recurs din nou. — (Art. 46 din legea pentru constatarea și peceperea contribuțiilor directe).

Legea de urmărire. — Contribuții directe și indirecte constatate prin roluri. — Dacă se pot urmări cu legea de urmărire. — (Art. 1 din legea de urmărire).

1. *In cas când o decisiune a comisiei de apel, în materie de contribuțiuni directe, este casată și afacerea trimisă din nou spre judecare la comisiunea de apel, această comisiune este îndatorată să se conforme deciziei Inaltei Curți în ceea ce privește punctele ce au fost supuse casării, și decisiunea dată de comisia de apel în conformitate cu decizia de casare a Inaltei Curți numai este supusă recursului.*

Dacă însă comisia de apel nu s'a conformat deciziei de casare a Curții de casație, partea nemulțumită este în drept a ataca cu recurs și aceasta a doua hotărâre a comisiei de apel, și dacă nu o face acea decizie rămăne definitivă pentru acel an, și deci obligatorie pentru contribuabil întru cât ea servă la alcătuirea rolurilor de contribuții.

2. *Fiscul este în drept a urmări, după legea de urmărire, contribuțiile directe sau indirecte, datorite statului și rezultând din roluri.*

Decisiunea 321/901. — Respins recursul făcut de H. D. Rosenblüth contra sentinței tribunalului Vâlcea cu No. 690/900, în proces cu Ministerul de Finance.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier G. Liciu;

Pe d-l avocat Stelian Dumitrescu, în dezvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-l avocat N. Niculescu în combateri.

Deliberând,

Asupra motivelor de casare invocate:

I. «Exces de putere și violarea art. 1 din legea de urmărire.

«Tribunalul comite un exces de putere și violează art. 1 din legea de urmărire când consideră rolul de contribuțiuni în baza căruia sunt urmărit ca un titlu legal de datorie în sensul art. 1 din zisa lege întru cât am dovedit că acele roluri sunt alcătuite pe baza unei decisiuni (cu No. 258/906) a comisiei de apel din Vâlcea, care e dată în flagrantă contradicțiune cu dispozițiunile decisiunii No. 315 din 1900 a Inaltei

Curții de casație după care trebuie să fiu impus prin comisia de apel de trimitere cu 2% asupra ambelor mele ateliere de teracotă și cherestea.

«Un rol alcătuit pe baza unei asemenea deciziuni dată cu violarea art. 46 din legea de constatare și percepere nu poate servi statului drept titlu legal de datorie».

II. «Nemotivare.

«Motivul de căpetenie pentru care ceream la administrația financiară și în apel anularea urmăririi era că rolul de contribuțiunii după care mă urmărea percepătorul nu'mi e opozabil și nu poate constitui un titlu legal de datorie în contra mea de oare-ce e basat pe decisiunea No. 258/900 a comisiei de apel, în care nu s'a ținut seamă de decizia No. 315 a Curții de casație.

«Asupra acestui argument capital prezentat de noi și în conclusia scrisă și orală, tribunalul nu se pronunță, nu'l discută, nu zice nici un cuvânt. Se mărginește a spune că urmărirea e basată pe un rol făcut de comisia de apel, dar nu discută cestiunea dacă acest rol alcătuit pe altă bază de cât cel indicat de Curtea de casație și prin urmare cu violarea art. 46 din legea de constatare, mai e sau nu un titlu valabil și acesta constituie o nemotivare și o omisiune esențială».

III. «Tribunalul comite o eroare grosieră de fapt când zice că noi am menținut că pentru fabrica de cherestea suntem impuși și urmăriți pe 5% când noi am susținut că suntem rău impuși pe 5% asupra chiriei pentru atelierul de teracotă și asupra acestui atelier tribunalul nu argumentează de loc».

Având în vedere sentința supusă recursului din care rezultă că recurenții H. D. Rosenblüth și fiu, fiind urmăriți de agenții fiscali pentru taxele de patentă datorite pentru o fabrică de cherestea și alta de teracotă ce au în județul Vâlcea, dânsii au făcut contestație la urmărire la administrația financiară pe motiv că decisiunea comisiei de apel cu No. 258/900 prin care sunt impuși la aceste taxe nu le poate fi opozabilă fiind dată în flagrantă contradicție cu decizia Curții de casație cu No. 315/900 care, după recursul lui Rosenblüth căsase decizia comisiei de apel din Vâlcea, trimisese afacerea spre a fi judecată din nou de aceeași comisiune, și această comisiunea nu se conformase deciziei Curții de casație;

Că dar rolul de contribuțiunii în care dânsii sunt înscrisi în baza deciziei comisiei de apel dată în contradicție cu decizia Curții de casație, nu constituie pentru fisc un titlu legal în sensul art. 1 din legea de urmărire pentru ca ei să poată fi urmăriți în baza acestei legi;

Având în vedere articolul 46 din legea pentru constatarea și perceperea contribuțiilor directe;

Considerând că prin acest text de lege se prescrie că comisiunea de apel este îndatorată să se conforme deciziunii înaltei Curții în ceea ce privește punctele supuse casării, și că decisiile date în conformitate cu hotărârile înaltei Curții numai sunt supuse recursului, de unde rezultă că dacă comisiunea de apel nu s'a conformat deciziei Curții de casație, partea nemulțu-

mită este în drept a ataca cu recurs și această a doua hotărâre a comisiei de apel, și dacă nu o face, aceea decizie rămâne definitivă pentru acel an, și deci obligatorie pentru contribuabilul întru cât ea servă la alcătuirea rolurilor de contribuțiuni;

Considerând că, în speță, însuși recurenții au recunoscut atât înaintea instanțelor de fond cât și azi înaintea acestei Curții că nu au făcut recurs contra deciziei comisiei de apel No. 258/900 și deci această decizie a rămas definitivă pentru acel an față cu dânsii, și prin urmare rolul de contribuțiunii format în baza acestei deciziuni este un titlu legal al fiscoi în contra lor;

Având în vedere și art. 1 din legea de urmărire după care fiscoi este în drept a urmări după aceea lege contribuțiile directe sau indirecte datorite statului și rezultând din roluri;

Că dar recurenții fiind urmăriți în baza unui titlu legal, cu drept cuvânt administrația financiară, în prima instanță, și tribunalul, în apel, le-au respins contestația;

Că așa fiind motivele de casare invocate au a fi respinse ca neîntemeiate;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

CURTEA DE APEL DIN CRAIOVA, Secția II

Audiența de la 9 Octombrie 1901

Președenția D-lui I. URDĂREANU, Consilier

Societ. Creditului Urban București cu Ministerul de Finanțe,
Zoe Băicoianu și alții

Decisia civilă No. 180/901

Creditul funciar. — Acte emanate de la credit. — Timbru. — Taxe. — Dacă actele emanate de la credit sunt scutite de timbru. — Urmărire imobiliară. — Cerere de urmărire. — Somațiune. — (Art. 90 din legea creditului funciar).

Asemănat art. 90 din legea creditului funciar sunt scutite de orî-ce drept de timbru, înregistrare și alte impozite, creanțele și actele societăței creditului funciar, și deci toate actele emanate de la credit se fac fără taxă de timbru.

Ast-fel, cererile de urmărire și somațiunile făcute de creditul funciar sunt scutite de timbru.

S'au ascultat din partea apelantei Societatea creditului urban d-l advocat C. Panaitescu, iar din partea Ministerului de finanțe, intimat în cauză, d-l advocat public M. Măldărescu, în lipsa celor-l'alți intimați Zoe Băicoianu, C. N. Dumitrescu și Patriciu.

Curtea deliberând,

Asupra apelului făcut în termen de d-l Director al societăței creditului urban București contra încheerii trib. Olt cu No. 1977 din 20 Martie a. c.;

Având în vedere actele cauzei;

Ascultând pe apelantă prin reprezentantul său și pe d-l advocat public de Dolj din partea Ministerului de finanțe, figurând în cauză ca intimat;

Având în vedere că în ziua de 20 Martie 1901 fiind la ordinea zilei, înaintea trib. Olt, vînzarea cu licitație publică a averii imobiliare a debitorilor: Băicoianu

Zoe, Dumitrescu N. C. și Patriciu, averi prevădute în publicațiunea trib. No. 26343/900, urmărite după cererea Societății creditului funciar urban din București pentru despăgubirea sumei de lei 10000 cu dobânda stipulată în actul de ipotecă No. 3/89, și mai înainte de vânzare numiții debitorii au ridicat incidentul de a se anula actele de urmărire ale zisei Societăți urmate asupra averilor, ca nefiind făcute pe timbru legal, și trib. prin încheierea apelată a admis incidentul ridicat de numiții debitorii și a anulat toate actele de urmărire ca nefiind făcute pe timbru legal ;

Având în vedere art. 90 din legea creditului funciar român ;

Considerând că după dispozițiile acestui text de lege sunt scutite de orî ce drept de timbru, înregistrare și alte impositiv, creanțele și actete Societății creditului funciar ; că ast-fel fiind toate actele emantate de la credit sunt scutite de timbru, de oare-ce prin cuvintele *actete* Societății creditului funciar, nu se poate înțelege altfel de cât acelea care emană de la credit ; și cum în speșă cererile de urmărire și somațiunile fiind acte emantate de la credit, ele sunt scutite de plata taxei de timbru ;

Că așa fiind apelul făcut de către d. director al Societății creditului funciar urban din București urmează a fi admis ;

Pentru aceste motive, redactate de d. consilier I. Urdăreanu, Curtea, admite apelul, infirmă încheierea trib. Olt și menține urmărirea făcută de Societatea creditului . . . . . etc.

(ss) I. Urdăreanu, Ath. Herescu, C. A. Mitescu.

p. grefier (s) N. Bârsănescu

TRIBUNALUL JUDEȚULUI VLAȘCA

Audiența de la 12 Octombrie 1901

Președenția D-lui IULIU FLORIAN, Judecător

Dincă Rădulescu, *contravenție la regulamentul poliției porturilor*

Contravenții la regulamentul poliției porturilor. — Constatare. — Condamnare. — Amendă. — Competință. — Căpitanul portului. — Insolvabilitatea condamnatului la amendă. — Cine este competent a transforma amenda în închisoare. — Cine execută închisoarea.

(Art. 14 din Constituție ; art. 30 Codul penal ; art. 108 din Pr. civil ; art. 71 din legea judec. de ocoale ; art. 113, 139, 151, 152, 231 și 236 din regulam. poliției porturilor ; art. 30, 31 și 85 din legea organizării Ministerului de externe ; art. 30 din legea pentru organizarea marinei militare).

Contravențiile la regulamentul poliției porturilor se constată de căpitanul portului în calitatea sa de ofițer public, prin încheiere de proces-verbal, și în acelaș timp tot căpitanul portului este în drept să aplice făptuitorilor amendele prevădute de acel regulament.

Aceste procese-verbale încheiate de căpitanul portului sunt echivalente hotărîrilor definitive întru cât ele nu sunt susceptibile nici de apel, nici de recurs.

Tot căpitanul portului este competente a transforma

amenda în închisoare în cas de insolvabilitate a condamnatului.

In cea ce privește însă executarea închisoarei, această executare se face conform dreptului comun, adică de Ministerul public.

Tribunalul

Având în vedere rechizitorul d-lui procuror local No. 3510 din 4 Septembrie 1901 ;

Având în vedere că prin acest rechizitoriū Dincă Rădulescu este trimis spre judecare pentru faptul prevăzut și penat de art. 113 și 231 din regulamentul poliției porturilor, combinat cu ultimul aliniat de sub art. 236 acelaș regulament precum și cu art. 30 din Codul penal ;

Având în vedere procesul verbal No. 363 din 12 Iulie a. c. încheiat de căpitanul portului Giurgiu pentru a constata contravenția săvârșită de Rădulescu și prin care este condamnat la amenda de lei 20 precum și procesul verbal al percepției Giurgiu constatător de insolvabilitatea contravenientului ;

Considerând că punctele care s'au desbătut în instanță și asupra cărora trebuie să se pronunțe acest tribunal, sunt următoarele două :

Dacă faptul de care s'a făcut responsabil contravenientul intră în competența acestei instanțe și în cazul negativ, cui încumbă dreptul de a transforma amenda în închisoare, când se probează, cum e în speșă, insolvabilitatea contravenientului, precum și cine are dreptul să ordone executarea închisoarei.

Asupra celui d'intîi punct :

Având în vedere motivele invocate de contravenient care tind la competența acestei instanțe, întru cât făcând ast-fel s'ar înlătura unul din marile principii ale Constituției și anume că nimeni nu trebuie să fie sustras judecătorilor săi firești ;

Că în conformitate cu art. 139 din regulamentul relativ la poliția porturilor. Martie 1879, atribuțiunile căpitanului de port au drept bază art. 31 din legea organică a Ministerului afacerilor străine ;

Că acel regulament trebuie considerat abrogat în urma art. 85 în această din urmă lege și prin urmare și procesul verbal bazat pe regulamentul în chestiune cată să fie anulat ;

Considerând că orî ce lege și regulament nu poate și nu trebuie să fie de cât rezultatul unei necesități sociale ; că în atarî condițiuni orî de câte orî judecătorul e chemat s'o aplice, el cată printr'un esamen aprofundat să descopere principiul care a servit de bază legiuitorului la crearea acelei legi sau regulament ;

Că dacă supunem unei cercetări cât de superficiale, diferite dispozițiuni din regulamentul în cauză (titlu XI, cap. II), vedem de îndată că principiul care a condus pe legiuitor, să confere oare care atribuțiuni judiciare, căpitanilor de port, reese din nevoia absolută în care se găsea d'a asigura înfrânarea contravențiunilor din porturile comerciale printr'o justiție pe cât de sumară pe atît de imediată ; că pentru a satisface acestei necesități, era de cea mai mare importanță ca legiuitorul să nu se mai adreseze instanțelor ordinare care prin

termene mai mult sau mai puțin depărtate, precum și prin diversele proceduri inerente acestor instanțe, ar fi făcut imposibilă garantarea ordinii publice în porturi;

Considerând că modul nostru de a vedea rezultă din chiar textele de lege citate mai sus, de oare art. 139 din regulamentul poliției porturilor, arată că atribuțiunile căpitanului sunt prevăzute în special de art. 31 din legea organică a Ministerului afacerilor străine; or, din alin. 2 și 3 al acestui articol, reese în modul cel mai neîndoios, competența foarte întinsă a căpitanilor de port în ceia ce privește contravențiunile;

În adevăr în articolul citat, legiuitorul face o distincție de cea mai mare importanță, și care singură desleagă problema ce ne preocupă, căci după acel articol, sunt unele fapte (chiar contravențiunile la regulamentul porturilor), care intră în competența căpitanilor de port și pentru care aceștia în calitatea lor de oficiali publici, pot nu numai să le constate dar încă să aplice făptuitorilor amenzi prevăzute de regulament, iar în aliniatul al 2-lea al aceluiaș articol, căpitanul portului lucrează ca auxiliar al Ministerului public în ceia-ce privește constatările prevăzute de Codul penal, în care caz atribuțiunile lui sunt cu totul mărginite;

Considerând că pentru a învedera și mai mult distincțiunea pe care o facem între competența căpitanilor de port și a Ministerului public, mai putem invoca dispozițiunile articolelor 151 al. 2 și 152 al. 1 din regulamentul poliției porturilor;

Considerând că argumentul tras de contravenient din art. 14 din Constituție, pentru a declara competența această instanță, nu poate fi luat în considerație întru cât dispoziția aceluși articol vine tocmai în defavoarea sa; de oare-ce judecătorul său firesc, în speță este însuși căpitanul de port, având această atribuție printr'o lege specială;

Considerând pe de altă parte că abrogarea regulamentului nu a avut loc după cum se susține de contravenient, de oare-ce art. 30 al. 3 din legea pentru organizarea marinei militare prescrie, că asupra contravențiunilor la regulamentul de poliție al porturilor, căpitanii de port sunt acei care se pronunță și tot ei sunt acei care aplică amenzi prevăzute prin acel regulament; or legea în chestiune fiind din 1898 deci cu mult posterioară legii de organizare a Ministerului de afaceri străine, argumentul invocat de apărare călă a fi înlăturat ca inexact;

Considerând că procesele-verbale încheiate de căpitanul portului sunt echivalente hotărârilor definitive întru cât ele nu sunt susceptibile nici de apel nici de recurs, că prin urmare e imposibil a se mai susține în aceste condițiuni competența acestei instanțe;

Considerând iarăși, în principiu, că pentru a admite că tribunalul este competent de a face această transformare de amendă, ar trebui să fie competente a judeca chiar contravenția în sine, cum se întâmplă în transformările ce au loc în materie de infracțiuni la legea vămilor, monop. tutunului, zaharine etc; Or odată stabilit că nu este aceasta instanța de judecată pentru contravențiunile la regulamentul poliției porturilor, rezultă că nu poate fi competentă nici a opera trans-

formările de amendă în închisoare, consecință a insolabilității condamnatului în asemenea cazuri;

Că ast-fel fiind, rezultă în mod neîndoios, necompetința tribunalului de a face transformarea în închisoare a amendei la care a fost supus delicventul D. Rădulescu.

Asupra celui de al 2 lea punct:

Având în vedere motivul invocat de contravenient și prin care susține că libertatea individuală fiind garantată de Constituție, ar urma ca numai instanțele judecătorești să poată transforma o amendă în închisoare în caz de insolabilitate a contravenientului, după cum e în speță;

Că din art. 30 din legea organică a Ministerului de externe rezultă cum că autoritatea directă sub controlul căreia se găsesc căpitanii de porturi este acel Minister; Că deci chiar dacă tribunalul s'ar declara incompetent el n'ar putea trimite procesul-verbal al căpitanului de port spre executare de cât Ministerului de afaceri străine;

Că în fine în cas de incompetență, tribunalului nu i ar fi impus să arate și instanța de trimitere, ne fiind obligat la aceasta de Procedura penală;

Considerând că în regulamentul poliției porturilor nu există nici un text de lege care să determine instanța competente a transforma amenda în închisoare în caz de insolabilitate;

Considerând însă că art. 236 al. ul. din zisul regulament, dispune că pentru contravenitorii străini de echipajul bastimentelor, care nu vor consemna la oficiul căpitaniei de port, îndată după constatarea contravențiunii și nici nu ar fi probe că sunt în poziție a răspunde amenzile prin aplicațiunea dispozițiunii legii de urmărire se vor aplica dispozițiunile art. 30 din Cod. pen., care arată modul cum se transformă amenda în închisoare;

Considerând că faptul imputat inculpatului D. Rădulescu ne intrând după cum am arătat în competența tribunalului și că acel fapt neputând intra nici în competența judecătorilor de ocoale, întru cât art. 71 din legea care le organizează nu prevede și aceste contravențiunii de o natură cu totul specială, rezultă că nu numai tribunalul ci și judecătoria de ocol este incompetentă a opera o asemenea transformare;

Considerând că de și am stabilit pe baza articolelor din lege că sunt în drept căpitanii de port să drezeze procese-verbale care prin ele însăși sunt definitive și executorii și că tot ei pot încă a transforma amenda în închisoare, totuși ar fi imposibil de înțeles că ei ar avea dreptul să lanseze mandate de arestare de oare-ce persoanele indrituite a face aceasta, sunt limitativ determinate atât de Codul de procedură penală cât și de legi speciale, și căpitanii de port nu sunt coprinși printre aceste persoane;

Considerând în fine că în penal, ori de câte ori Procedura nu dispune alt-fel, dreptul comun devine aplicabil; că în speță tribunalul declinandu-și competența cu privire la transformarea amendei în închisoare, călă conform art. 108 Pr. civilă să arate cui incumbă să dea ordine spre executarea închisorii în cas de insolabilitate a contravenientului; că acest ordin ne

putând fi dat nici de tribunal și nici de judele de ocol întru cât s'a demonstrat că faptul imputat nu intră în competența acestor instanțe;

Că ast-fel fiind urmează ca dosarul să fie înaintat parchetului local pentru a da ordine de executarea închisorei;

Pentru aceste motive redactate de d. Iulian Teodorăsen, membru supleant, în unire cu concluziunile d-lui procuror;

Declină competența de a se pronunța asupra transformării amendei la care Dincă Rădulescu din Giurgiu este condamnat prin procesul-verbal dresat de căpitanul portului Giurgiu în ziua de 12 Iulie 1901 în închisoare; și

Dispune înaintarea dosarului d-lui procuror local spre executare.

(ss) I. Florian, Iulian Teodorescu.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI GORJ

Audiența de la 20 Octombrie 1901

Președenția D-lui TH. ANT. BRĂILOIU, Președinte

I. Bălănescu cu Iuliu Moisiu

Sentiința corecțională No. 1897/901

Martori. — Citarea Ministrului instrucțiunii publice ca martor pentru a arăta ce conține un raport adresat de directorul unei școli contra unui elev. — Respingerea ca inutilă a cererei de chemare a Ministrului ca martor.

Calomnie. — Elementele delictului de calomnie. — Dacă raportul adresat de directorul unei școli Ministeriului de instrucție contra unui elev constituie o calomnie. — (Art. 294 și 297 Codul penal).

Denunțare calomnioasă. — Elementele acestui delict. — Dacă raportul adresat de directorul unei școli Ministrului instrucțiunii arătând faptele unui elev, constituie o denunțare calomnioasă. — Ce trebuie să dovedească cel ce reclamă în judecată pe acest director pentru denunțare calomnioasă. — Dacă decisiunea dată de Ministeriului instrucțiunii, în urma acestui raport, decisiune prin care dă o pedeapsă disciplinară aceluși elev, face ca faptele denunțate să fie adevărate. — Dacă această decizie ministerială constituie lucru judecat pentru instanțele judecătorești. — (Art. 298 Codul penal).

1. Este inutilă chemarea ca martor a Ministrului instrucțiunii ca să arate ce coprinde raportul ce i-a adresat directorul unei școli contra unui elev, căci un asemenea raport se poate prezenta instanțelor judecătorești în copie.

2. Pentru ca să existe delictul de calomnie prevăzut de art. 294 și pedepsit de al. 297 din Codul penal, trebuie să se dovedească că autorul calomniei, cu rea credință și în scop de a face rău persoanei calomniate, i-a imputat, fie prin cuvinte rostite în public, fie prin strigări, fie prin acte autentice sau publice, fie prin scrieri, fie prin imprimare, fie prin embleme vândute sau expuse spre vânzare, distribuite sau așiate în public, niște fapte neadeverate, niște fapte cari, de ar fi adevărate, ar supune pe cel calomniat la pedepse sau măcar la ura sau disprețul cetățenilor.

Ast-fel, nu comite un delict de calomnie directorul unui gimnasiu când adresează Ministrului de instrucție publică un raport în contra unui elev, întru cât un asemenea raport nu poate fi considerat ca un act public sau autentic, nefiind destinat publicității, ci destinat a fi cunoscut numai de Ministrul instrucțiunii publice.

3. Pentru ca să existe delictul de denunțare calomnioasă trebuie să se constate: I) Că există o denunțare spontană făcută adică neprovocată de nimeni, făcută în mod regulat unei autorități superioare contra unei persoane care să află sub controlul, sub dependența sa, căci numai existând o ast-fel de denunțare se poate zice că delictul există și că a fost consumat; II) că faptul denunțat să fie fals; III) că faptul fals să fie denunțat autorității superioare cu rea credință, știindu-se că este fals; IV) că această denunțare falsă să se fi făcut cu rea credință, cu intențiune culpabilă pentru a cauza un rău, un prejudiciu, aceluia cărui i se impută faptul; și al V) ca această denunțare falsă să fi cauzat un prejudiciu.

Ast-fel, cel ce se plânge că din cauza unui raport adresat de directorul unei școli, Ministeriului instrucțiunii publice, fiul său a fost eliminat din toate școlile din țară, pentru tot-d'a-una, fiind-că prin acel raport directorul arată că acel elev a scris într'un ziar articole în contra religiei, școlii și sentimentului național, trebuie să dovedească, pe lângă faptul constant al denunțării și al prejudiciului, că această denunțare s'a făcut în mod spontan de directorul școlii, că faptele denunțate, adică scrierea acelor articole în ziar, sunt false, și că aceste fapte au fost denunțate de director cu rea credință și cu intențiune culpabilă de a cauza un rău aceluși elev știind că faptele sunt false.

Afară de aceasta, această denunțare nu poate fi considerată ca falsă dacă a intervenit o decisiune ministerială prin care pedepsește pe elevul denunțat, fiind-că această decisiune aplicând o pedeapsă disciplinară școlarului, consideră faptele ce i se impută de adevărate, și din momentul ce această decisiune ministerială declară de adevărate faptele denunțate, instanțele judecătorești numai pot cerceta despre exactitatea sau neexactitatea faptelor denunțate, căci aceste fapte având un caracter pur administrativ numai instanța superioară căreia i s'a denunțat aceste fapte poate cerceta despre exactitatea și necesitatea lor, și aceasta cu drept cuvânt pentru că numai această autoritate superioară, având la dispozițiune toate documentele necesare pentru a verifica faptele denunțate, se poate pronunța în cunoștința de cauză, și pronunțând, prin pedepsirea elevului, că faptele denunțate sunt adevărate, aceasta constituie lucru judecat și leagă pe instanțele judecătorești.

Sa ascultat: D-l avocat Titu D. Frumușeanu din partea reclamantului I. Bălănescu în desvoltarea motivelor acțiunii sale și d-l avocat Ștefan N. Dobrușeanu din partea inculpatului Iuliu Moisiu în combateri.

Tribunalul deliberând,

Având în vedere că Iuliu Moisiu, major, directorul gimnasiului din Târgu-Jiu este dat în judecată direct înaintea tribunalului cu suplica înregistrată la No. 21074/901 sub inculpațiune, că în calitatea sa de director al gimnasiului din T.-Jiu și-a permis într'un raport ce a adresat sub No. 151/901 d-lui Ministru al instrucțiunii publice să afirme, că fiul reclamantului Ion Bălănescu, anume Titi Constantin Bălănescu, într'un articol apărut în No. 212 al ziarului «Moș Teacă» din București la 4 Aprilie 1899 și-ar fi bătut joc de religie, școală și sentimentul național, în urma cărui raport Ministrul a eliminat pe fiul său pentru tot d'a-una din toate școlile din țară;

Având în vedere susținerile părților și concludsiunile d-lui substituit;

Având în vedere incidentul ridicat de reclamant prin avocatul său d-l Titu Frumușanu, de a se chema martor d-l Spiru Haret, Ministru al cultelor și instrucțiunii publice, să arate ce cuprinde raportul No. 151/901 adresat d-sale de inculpat;

Având în vedere că această cerere este inutilă în cauză, căci depunerea d-lui Ministru Spiru Haret n'ar putea într-o nimic să lumineze tribunalul despre conținutul raportului încriminat inculpatului, raport, care urma să se prezinte în copie și n'ar putea într-o nimic să reformeze convicțiunea despre reaua credință a inculpatului precum și despre neesacitatea faptelor imputate:

Tribunalul pentru aceste motive și de acord cu concludsiunile d-lui substituit, respinge acest incident.

In fond,

Având în vedere actele state la dosar, susținerile d-lui avocat Titu Frumușanu din partea părții civile, rechizițiunile d-lui substituit C. C. Budișteanu, precum și apărarea inculpatului făcută de d-l avocat Ștefan Dobruneanu;

Având în vedere, că astăzi în instanță reclamantele Ion Bălănescu prin d-l avocat Titu Frumușanu declară că se constituie parte civilă cu suma de 20000 franci și cere a se face contra inculpatului Iuliu Moisil, directorul gimnasiului din T.-Jiu, aplicațiunea art. 294 și 297 C. p., susținând că acest inculpat prin raportul său No. 151 din anul 1901, adresat d-lui Ministru al cultelor și al instrucțiunii publice, făcut contra fiului său Matei, elev în clasa II a gimnasiului din T.-Jiu, a colomniat pe fiul său Titi, elev în cl. III, școala superioară comercială de gradul al II-lea din București, imputându-i cu rea credință și în scop de a-l face rău, precum și d'a face să fie eliminat din toate școlile din țară, cea ce s'a și făcut, precum rezultă din Monitorul Oficial No. 116 pag. 4464 din 25 August 1901, niște fapte neadeverate, calomnioase, căci nu este adevărat, că fiul său Titi, ar fi scris în ziarul *Moș Teacă*, bătându-și joc de religie, școală și sentimentul național;

Considerând, că din desbaterile urmate și din interrogatorul inculpatului rezultă, că în adevăr inculpatul Iuliu Moisil, în calitatea sa de director al gimnasiului din T.-Jiu, a făcut un raport către d-l Ministru al cultelor și instrucțiunii publice contra elevului din gimnasiul T.-Jiu, Matei Bălănescu, fiul reclamantului și că cu ocaziunea acestui raport a scris și în contra fratelui acestui elev anume Titi, elev în cl. III școala superioară comercială gradul II-lea din București, arătând că dă rele exemple fratelui său mai mic, anume Matei, elev în gimnasiul din T.-Jiu, scriind în ziarul *Moș Teacă* contra religiei, școlii și sentimentului național, însă neresultând din nici un act, că acest raport a fost făcut de inculpat cu rea credință și cu intențiune de a face rău școlarului Titi Bălănescu, fiul reclamantului, voind a provoca eliminarea sa din toate școlile din țară, în fine neresultând din nimic, că faptele imputate ar fi false și că acest raport s'a făcut de inculpat cu știință că faptele imputate sunt false și numai în dorința sa de a lovi și de a face rău acestui elev, fiul reclamantului,

urmează să achităm pe acest inculpat de faptul ce i se impută.

Și în adevăr, așa precum se presintă faptele în speță, nici nu se poate face aplicațiunea art. 294 și 297 C. p., căci pentru a se putea face aplicațiunea acestor texte de lege urmează a se dovedi, că în adevăr inculpatul Iuliu Moisil, cu rea credință și în scop de a face rău elevului Titi Bălănescu, i-a imputat fie prin cuvinte rostite în public, fie prin strigări, fie prin acte autentice sau publice, fie prin scrieri, fie prin imprimate, fie prin embleme vândute sau expuse spre vânzare, distribuite sau afișate în public, niște fapte neadeverate, niște fapte, care de ar fi adevărate, ar fi supus pe acest elev la pedepse sau măcar la ura sau disprețul cetățenilor, însuși reclamantele prin petițiunea sa precum și astăzi în instanță arată, că inculpatul, în calitatea sa de director al gimnasiului din T.-Jiu a imputat fiului său Titi niște fapte false, calomnioase, nu prin cuvinte rostite în public, nu prin strigări, nu prin acte autentice sau publice, nu prin scrieri destinate publicității, ci prin raportul său adresat d-lui Ministru al instrucțiunii publice, cu alte cuvinte, reclamantul impută acestui inculpat delictul de denunțare calomnioasă, delict prevăzut și penal de art. 298 C. p. ;

Considerând, că odată stabilit, că în cazul de față nu se poate face aplicațiunea art. 294 și 297 C. p. de oare ce nu se impută inculpatului, că cu rea credință a propus asupra fiului reclamantului fapte calomnioase prin cuvinte rostite în public sau prin acte autentice sau publice destinate publicității (raportul inculpatului neputând să fie considerat în speță ca un act public sau autentic, căci nu era destinat a fi dat publicității, ci era destinat a fi cunoscut numai de d-l Ministru al cultelor și instrucțiunii publice, șeful direct al inculpatului), urmează se examinăm, dacă faptul în chestiune poate intra sub previsionsiunile art. 298 C. p. adică, dacă acest fapt poate constitui delictul de denunțare calomnioasă ;

Considerând că din termenii art. 298 C. p. rezultă într'un mod cert, că pentru ca să existe delictul de denunțare calomnioasă urmează să se constate: 1) că există o denunțare spontanee, făcută adică neprovoacată de nimeni, făcută în mod regulat unei autorități superioare contra unei persoane, care se află sub controlul, sub dependența sa, căci numai existând o astfel de denunțare se poate zice că delictul există și că a fost consumat, 2) că faptul denunțat să fie fals, 3) că faptul fals să fie denunțat autorității superioare, în speță d-lui Ministru al cultelor și instrucțiunii publice cu rea credință știindu-se că este fals, 4) că această denunțare falsă să se fi făcut cu rea credință cu intențiune culpabilă pentru a cauza un rău, un prejudiciu aceluia, căruia i se impută faptul și 5) în fine, că această denunțare falsă să fi cauzat un prejudiciu ;

Considerând că din desbaterile urmate, din actele prezentate și din susținerile părților singurele elemente, cari se constată într'un mod cert sunt următoarele: 1) existența denunțării făcute unei autorități superioare contra unei persoane, care se află sub dependența, controlul acestei autorități, în speță contra unui școlar, 2) existența prejudiciului, 3) cauzarea prejudiciului, însuși

inculpatul cu ocaziunea interogatoriului său recunoaște că în calitatea sa de director al gimnasiului din T.-Jiu, făcând un raport contra elevului Matei Bălănescu, fiul reclamantului, a scris și contra școlarului Titi Bălănescu, frate cu Matei Bălănescu, arătând în raportul său, că dă rele exemple fratelui său, scriind în ziarul *Moș-Teacă*, contra religiei, școlii și sentimentului național, asemenea inculpatul recunoaște, că în baza acestui raport d-l Ministru al cultelor și instrucțiunii publice, a eliminat din toate școlile din țară pe elevul Titi Bălănescu, aceasta mai rezultă și din decisiunea Ministerului No. 7234 din 23 August 1901, publicată în Monitorul Oficial No. 116 pag. 4464 din 25 August 1901, însă dacă se constată existența denunțării și cauzarea prejudiciului, cu nimic nu se constată, că această denunțare s'a făcut în mod spontan de inculpat, din contră din interogatoriul său rezultă, că acest raport a fost condus de a'l face, de oare-ce i s'a cerut de Minister informațiunii asupra celui d'intîi elev, Matei Bălănescu, fratele lui Titi Bălănescu, afară de aceasta cu nimic nu se constată, că faptele denunțate de inculpat în raportul său ar fi false, în fine chiar dacă s'ar constata, că faptele denunțate ar fi false, cu nimic nu se constată, că aceste fapte s'aun denunțat de inculpat cu rea credință și cu intențiune culpabilă de a cauza un rău fiului reclamantului, știind că faptele denunțate sunt false. Neexistând toate aceste elemente esențiale pentru stabilirea delicteului de denunțare calomnioasă, delict prevăzut și pedepsit de art. 298 C. p., urmează a se achita inculpatul de imputațiunea ce i se face ;

Cu atât mai mult acest inculpat urmează a se achita de faptul ce i se impută, cu cât nici nu se presintă în instanță copie după raportul incriminat, făcut de inculpat d-lui Ministru al instrucțiunii publice, pentru a se putea vedea în ce anume circumstanțe acest inculpat a fost condus a face un astfel de raport, pentru a se putea vedea și aprecia conținutul său, în fine pentru a se putea vedea dacă din conținutul său poate reeși intențiunea culpabilă a acestui inculpat, poate reeși falsitatea faptelor denunțate ;

În speță nici nu se poate susține, că inculpatul cu rea credință a denunțat Ministerului nisece fapte neadeverate, știind, că aceste fapte denunțate sunt neadeverate. Zic, că nu se poate susține, că acest inculpat cu rea credință a denunțat șefului său fapte neadeverate pentru că cu nimic astă-zî în instanță nu se dovedește falsitatea faptelor denunțate, cu nimic nu se dovedește că Titi Bălănescu, fiul reclamantului n'ar fi scris în ziarul *Moș-Teacă*, contra școlii, religiunii și sentimentului național. Din contră din decisiunea Ministerului publicată în Monitorul Oficial No. 116 din 25 August 1901 rezultă până la evidență, că inculpatul denunțând d-lui Ministru al instrucțiunii publice faptele imputate lui Titi Bălănescu, a fost de bună credință și le-a denunțat superiorului său în calitatea sa de director al gimnasiului din T.-Jiu, convins că faptele imputate sunt adevărate și că aducându-le la cunoștința d-lui Ministru face un bine școlii, împedecând pe școlari de a se degrada în atât, în cât să-și permită de a scrie prin ziare contra religiunii, școlii și sentimentului național. Falsitatea faptelor denunțate pe lângă că nu se dovedește cu nimic astă-zî în instanță, dar nici nu se mai poate lua

în discuțiune de tribunal, pentru că există o decisiune ministerială, care declară aceste fapte de adevărate și pentru care ca pedeapsă disciplinară, sa și eliminat de Minister școlarul Titi Bălănescu din toate școlile din țară.

Existând în această privință o decisiune ministerială, care declară aceste fapte de adevărate, tribunalul nu mai poate cerceta despre esactitatea sau neesactitatea faptelor denunțate, căci în speță faptele denunțate având un caracter pur administrativ numai instanța superioară, căreia i s'a denunțat aceste fapte poate cerceta despre esactitatea și neesactitatea lor și aceasta cu drept cuvânt, pentru că numai această autoritate superioară, având la dispozițiune toate documentele necesare pentru a verifica faptele denunțate se poate pronunța în cunoștință de cauză și pronunțându-se că în speță faptele denunțate sunt adevărate, aceasta constituie lucru judecat și leagă pe instanțele judecătorești.

A decide că chiar în cazul când faptele denunțate au un caracter pur administrativ și că chiar când există o decisiune a autorității superioare, instanțele judecătorești au dreptul de a verifica exactitatea sau neesactitatea faptelor denunțate este a nu ține în seamă că există lucru judecat din partea autorității superioare administrative, în fine este să admitem că instanțele judecătorești pot impieta asupra atribuțiunilor autorității superioare competente administrative ;

Pentru aceste motive redactate de d-l președinte, în virtutea legii și de acord cu conclusiunile d-lui substituit Budișteanu achită pe Iuliu Moisil, directorul gimnasiului din T.-Jiu de verice penalitate și răspundere civilă în acest proces.

(ss) Th. Ant. Brăiloiu, G. M. Măgureanu.

SOCIETATEA JURIDICĂ DIN BUCUREȘTI

*Domnii membrii ai Societății juridice din București sunt cu deosebire rugați a bine-voi a se întruni în adunare generală **Duminică 9 Decembrie a. c.** ziua, la ora 2 p. m., în localul **Liedertafel**, din strada Academiei No. 20.*

La ordinea zilei :

1. *Darea de seamă din partea comitetului asupra măsurilor luate până acum pentru înființarea Societății juridice, asupra numărului membrilor și a încasării cotisațiilor ;*

2. *Propunerea d-lui Em. Dan ca până ce societatea va fi definitiv instalată în localul său, atribuțiunile date de statut Comitetului să fie îndeplinite de Președinte asistat de casier și secretar.*

3. *Propunerea mai multor membrii privitoare la reducerea taxei de înscriere și a cotisației.*

4. *Propunerea privitoare la închirierea provizorie a unei săli pentru societate.*

5. *În cas când s'ar recunoaște că Societatea juridică n'ar putea realiza scopurile urmărite, a se decide asupra sumelor încasate.*

În numele Comitetului de administrare a Societății juridice
D. Comșa, secretar